

ΟΔΗΓΙΑ 2001/40/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 28ης Μαΐου 2001

σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63 σημείο 3,

την πρωτοβουλία της Γαλλικής Δημοκρατίας ⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συνθήκη προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα περί μεταναστευτικής πολιτικής στους τομείς των προϋποθέσεων εισόδου και διαμονής αλλά και της παράνομης μεταναστευσης και της παράνομης διαμονής.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, επιβεβαίωσε τη βούλησή του να εγκαθιδρύσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Προς το σκοπό αυτό, απαιτείται η κοινή ευρωπαϊκή πολιτική σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης να επιδιώκει, εκ παραλλήλου, τη δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών και την καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών.
- (3) Η ανάγκη να εξασφαλισθεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα κατά την εκτέλεση των αποφάσεων απομάκρυνσης καθώς και καλύτερη συνεργασία των κρατών μελών, επιβάλλει την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων απομάκρυνσης.
- (4) Οι αποφάσεις απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών θα πρέπει να υιοθετούνται σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως αυτά κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών της 4ης Νοεμβρίου 1950, και ιδίως τα άρθρα 3 και 8, και τη σύμβαση της Γενεύης για το καθεστώς των προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, και όπως αυτά απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές αρχές των κρατών μελών.
- (5) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ο στόχος της προβλεπόμενης δράσης, ήτοι η συνεργασία μεταξύ κρατών μελών σε θέματα απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και, συνεπώς, λόγω των αποτελεσμάτων της σχεδιαζόμενης δράσης, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο. Η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (6) Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε, με επιστολή που έφερε

ημερομηνία 18 Οκτωβρίου 2000, την επιθυμία του να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

- (7) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας το οποίο έχει προσαρτηθεί στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και, συνεπώς, δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της. Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του τίτλου IV της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία, σύμφωνα με το άρθρο 5 του προαναφερόμενου πρωτοκόλλου, θα αποφασίσει, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την έκδοση της παρούσας οδηγίας από το Συμβούλιο, αν θα τη μεταφέρει ή όχι, στο εθνικό της δίκαιο.
- (8) Όσον αφορά τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, η παρούσα οδηγία αποτελεί ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας η οποία συνήφθη στις 18 Μαΐου 1999 από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα δύο αυτά κράτη. Μετά το πέρας των διαδικασιών που προβλέπονται από τη συμφωνία, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία θα ισχύουν και στα δύο αυτά κράτη, καθώς και στις σχέσεις μεταξύ των δύο αυτών κρατών και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στα οποία απευθύνεται η παρούσα οδηγία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Με την επιφύλαξη αφενός των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 23 και αφετέρου από την εφαρμογή του άρθρου 96 της σύμβασης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985, που υπογράφηκε στο Σένγκεν, στις 19 Ιουνίου 1990, εφεξής αποκαλούμενης «σύμβαση Schengen», το αντικείμενο της παρούσας οδηγίας είναι να καθιστά δυνατή την αναγνώριση απόφασης απομάκρυνσης που λαμβάνει μια αρμόδια αρχή κράτους μέλους, εφεξής αποκαλούμενου «κράτος μέλος της απόφασης», κατά υπηκόου τρίτης χώρας ευρισκόμενου στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, εφεξής αποκαλούμενου «κράτος μέλος της εκτέλεσης».

2. Κάθε απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει της παραγράφου 1, εφαρμόζεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους μέλους της εκτέλεσης.

3. Η παρούσα οδηγία δεν ισχύει για τα μέλη των οικογενειών των πολιτών της Ένωσης που ασκούν το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 243 της 24.8.2000, σ. 1.

⁽²⁾ Γνώμη της 13ης Μαρτίου 2001. (Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «Υπήκοος τρίτης χώρας»: κάθε πρόσωπο που δεν έχει την ιθαγένεια ενός των κρατών μελών.
- β) «Απόφαση απομάκρυνσης»: κάθε απόφαση αρμόδιας διοικητικής αρχής του κράτους μέλους της απόφασης με την οποία διατάσσεται η απομάκρυνση,
- γ) «Εκτελεστικό μέτρο»: κάθε μέτρο που λαμβάνει το κράτος μέλος της εκτέλεσης για την εφαρμογή μιας απόφασης απομάκρυνσης.

Άρθρο 3

1. Η αναφερόμενη στο άρθρο 1 απομάκρυνση αφορά τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) Ο υπήκοος τρίτης χώρας αποτελεί αντικείμενο απόφασης απομάκρυνσης στηριζόμενης σε σοβαρή και παρούσα απειλή κατά της δημόσιας τάξης ή της εθνικής ασφάλειας και προστασίας, η οποία λαμβάνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - καταδίκη του υπηκόου τρίτης χώρας από το κράτος μέλος της απόφασης για αξιόποινή πράξη επισύρουσα στερητική της ελευθερίας ποινή ενός τουλάχιστον έτους,
 - ύπαρξη σοβαρών λόγων να πιστευτεί ότι ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει διαπράξει σοβαρές αξιόποινες πράξεις ή ύπαρξη πραγματικών ενδείξεων ότι προτίθεται να διαπράξει τέτοιες πράξεις στο έδαφος κράτους μέλους.

Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 25 παράγραφος 2 της σύμβασης Schengen, εάν ο ενδιαφερόμενος είναι κάτοχος τίτλου διαμονής που χορηγήθηκε από το κράτος μέλος της εκτέλεσης ή από άλλο κράτος μέλος, το κράτος της εκτέλεσης προβαίνει σε διαβουλεύσεις με το κράτος της απόφασης και με το κράτος που χορήγησε τον εν λόγω τίτλο διαμονής. Η ύπαρξη απόφασης απομάκρυνσης λαμβανομένης στο πλαίσιο του παρόντος σημείου, επιτρέπει την ανάκληση του τίτλου διαμονής, εφόσον το επιτρέπει η εθνική νομοθεσία του κράτους που τον χορήγησε.

- β) Ο υπήκοος τρίτης χώρας αποτελεί αντικείμενο απόφασης απομάκρυνσης στηριζόμενης στη μη τήρηση των εθνικών διατάξεων περί εισόδου ή διαμονής αλλοδαπών.

Στις προαναφερόμενες δύο περιπτώσεις των σημείων α) και β), η απόφαση απομάκρυνσης δεν πρέπει να ανακαλείται ούτε να αναστέλλεται από το κράτος μέλος της απόφασης.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία τηρουμένων των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών.

3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων της σύμβασης για καθορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεων παροχής ασύλου η οποία υποβάλλεται σε ένα από τα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (σύμβαση του Δουβλίνου) και των συμφωνιών επανεισδοχής μεταξύ κρατών μελών.

Άρθρο 4

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να υποβάλει, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους της εκτέλεσης, προσφυγή καθ' οιουδήποτε μέτρου που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

Άρθρο 5

Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η ασφάλεια των δεδομένων εξασφαλίζονται σύμφωνα με την οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽¹⁾.

Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 101 και 102 της σύμβασης Schengen, τα αρχεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, χρησιμοποιούνται μόνον για τους προβλεπόμενους από αυτή σκοπούς.

Άρθρο 6

Οι αρχές του κράτους μέλους της απόφασης και του κράτους μέλους της εκτέλεσης χρησιμοποιούν κάθε πρόσφορο μέσο συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Το κράτος μέλος της απόφασης παρέχει στο κράτος μέλος της εκτέλεσης όλα τα αναγκαία έγγραφα για να πιστοποιήσει ότι η απόφαση συνεχίζει να είναι εκτελεστή, χρησιμοποιώντας τα ταχύτερα πρόσφορα μέσα, εφόσον συντρέχει λόγος, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εγχειριδίου SIRENE.

Το κράτος μέλος της εκτέλεσης διενεργεί προκαταρκτική εξέταση της κατάστασης του ενδιαφερομένου προσώπου προκειμένου να εξασφαλίσει ότι ούτε οι συναφείς διεθνείς πράξεις ούτε οι ισχύουσες εθνικές ρυθμίσεις αντιβαίνουν προς την εκτέλεση της απόφασης απομάκρυνσης.

Το κράτος μέλος της εκτέλεσης, αφού θέσει σε εφαρμογή το εκτελεστικό μέτρο, πληροφορεί σχετικά το κράτος μέλος της απόφασης.

Άρθρο 7

Τα κράτη μέλη αντισταθμίζουν μεταξύ τους τις οικονομικές ανισοροπίες που ενδεχομένως προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όταν η απομάκρυνση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με έξοδα του (των) ενδιαφερομένου(-ων) υπηκόου(-ων) τρίτης χώρας.

Για να καταστήσει δυνατή την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο θεσπίζει, μετά από πρόταση της Επιτροπής και πριν από τις 2 Δεκεμβρίου 2002, τα ενδεδειγμένα κριτήρια και τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής. Αυτά τα κριτήρια και οι πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής ισχύουν επίσης για την εφαρμογή του άρθρου 24 της σύμβασης Σένγκεν.

Άρθρο 8

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία, πριν από τις 2 Δεκεμβρίου 2002. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστικών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

Άρθρο 9

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*

Άρθρο 10

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Βρυξέλλες, 28 Μαΐου 2001.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

T. BODSTRÖM
